

Sprawdzian – nowe zadania maturalne dla klasy drugiej – poziom podstawowy.

TEMAT: Na podstawie fragmentu „Cierpień młodego Wertera” i znajomości całego tekstu przedstaw Wertera jako typowego bohatera romantycznego cierpiącego na „chorobę wieku”.

I. ROZWINIĘCIE TEMATU (można przyznać maksymalnie 25p.)

1) ANALIZA I INTERPRETACJA FRAGMENTU:

- a. bohaterowie fragmentu: nadawca Werter, odbiorca Wilhelm 1p.
 - b. określenie formy powieści i konsekwencji tego zabiegu (narracja pierwszoosobowa, subiektywizm, autocharakterystyka) 1p.
 - c. określenie sytuacji piszącego list 1p.
 - d. określenie stosunku łączącego korespondujących 1p.
 - e. dostrzeżenie przyczyny niepokoju Wertera 1p.
 - f. określenie dominującej w tym fragmencie funkcji (oprócz informatywnej - ekspresyjna) 1p.
 - g. dostrzeżenie kompozycji listu:
 - pominięcie typowego schematu 1p.
 - najwięcej miejsca zajmuje drobiazgowo sprawozdanie z przebiegu dramatycznego wieczoru 1p.
 - czas zdarzeń: wieczór, zachód słońca, które dla Wertera „po raz ostatni zachodziło nad miłą doliną...” 1p.
 - miejsce zdarzeń: taras, altana w ogrodzie 1p.
 - h. zwrócenie uwagi, że jest to typowa (również dla malarstwa) sceneria romantyczna 1p.
 - i. określenie jej funkcji: współtworzy nastrój, odzwierciedla stan wewnętrzny bohaterów, ewokuje rozmowę na temat śmierci 1p.
 - j. dostrzeżenie, że Lotta intuicyjnie odgaduje decyzję Wertera „...czy się znajdziemy znowu? Czy się poznamy?” 1p.
 - k. rozmowa między Lottą a Werterem odbywa się za pomocą szyfru rozumianego przez zakochanych 1p.
 - l. nastrój, doniosłość chwili wpływa na zachowanie powściągliwego Alberta 1p.
 - m. idealizowanie Lotty („niebiańska świeżość jej ducha”, „białą suknię lśniąca wśród drzew”) 1p.
 - n. egzaltowana reakcja Wertera 1p.
- 2) CAŁOŚĆ POWIEŚCI:
- a. nadrzędnym tematem powieści jest miłość:
 - rozumiana jako uczucie idealne, platoniczne, nieszczęśliwe 1p.
 - związek z tytułem utworu i mottem „Takiej miłości każdy młodzian pragnie...” 1p.
 - b. oryginalność literatury „burzy i naporu” 1p.
 - c. wpływ autobiografizmu 1p.
 - d. kreacja nowego typu bohatera: genialnej jednostki nie potrafiącej znaleźć miejsca w społeczeństwie, które ją ogranicza (problematyka społeczna) 1p.
 - e. eksponowanie młodości bohatera już w tytule utworu 1p.
 - f. dostrzeżenie, że miłość uczyniła Wertera na krótko szczęśliwym („Jakże wartościowy staję się sam dla siebie ... jak sam siebie uwielbiam, gdy ona mnie kocha.”) 1p.
 - g. powrót Alberta jako początek cierpienia, jego eskalacja po incydencie u hrabiego 1p.
 - h. nieszczęśliwa miłość może prowadzić do obłędu (opowieść Wertera o spotkaniu z szaleńcem), do morderstwa (historia zazdrosnego parobka), a w przypadku głównego bohatera – do samobójstwa 1p.
- 3) WNIOSKI:
- a. Werter to bohater, dla którego miłość jest istotą człowieczeństwa. 1p.
 - b. Miłość ma wartość terapeutyczną, ale jest również uczuciem destrukcyjnym 1p.

c. To uzdolniony poeta (przekład „Pieśni Osjana”)	1p.
d. Wrażliwy na piękno świata malarz	1p.
e. Jest świadomy tego, że pochodzenie społeczne (jest mieszczańinem) determinuje jego życie	1p.
f. Bohater przeżywa ból istnienia, od którego może go wyzwolić jedynie śmierć	1p.
g. Wpływ utworu na współczesnych	1p.

II. **KOMPOZYCJA (5p.)**

III. **STYL (5p.)**

IV. **JĘZYK (15p.)**

Razem 50p.